

Verksamhetsplan

Fas: Verksamhetsplan 2021 **Rapportperiod:** 1.1.2021 **Organisation:**
Äldreomsorgsnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Social service

Socialvårdens syfte är att med olika typer av social service och understöd främja och upprätthålla enskild persons och familjs sociala trygghet och förmåga att klara sig på egen hand. Särskild vikt läggs vid kvaliteten på servicen samt på rättsskyddet. Klienterna skall erbjudas en god och effektiv socialservice som främjar individens förmåga att klara sig själv.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen erbjuder service som stöder de äldres självständiga livsföring i eget hem. Utgående från invånarnas behov och gällande lagstiftning erbjuder äldreomsorgen även effektiverat serviceboende och institutionsboende. Staden skall tillhandahålla en kvalitativt god äldreomsorg på rätt vård- och omsorgsnivå.

Omvärldsanalys

Social service

Vid årsskiftet övergår den sociala servicen till Kommunernas socialtjänst k.f. Reformen är historisk och tiden för planering och genomförande av organisationsförändringen har varit knapp. Det är realistiskt att tro att det kommer att ta flera år innan alla bitar slutligen fallit på plats. Samtidigt träder nu flera viktiga lagar i kraft som ställer nya krav på kommunerna och ett förändrat arbetssätt. Den nya socialvårdslagens syfte är att flytta tyngdpunkten från specialtjänster till allmänna tjänster, stärka klienternas jämlikhet och delaktighet samt myndigheternas samarbete. Insatserna ska vara klientorienterade och syftet är att ordna en så välfungerande service som möjligt utgående från klientens individuella behov.

Samhället befinner sig i en pågående pandemi och de långsiktiga konsekvenserna kan ännu ingen förutspå. Ökad arbetslöshet, oro och motgångar gör att det är rimligt att förvänta sig sociala konsekvenser i form av till exempel ökad psykisk ohälsa, missbruk, våld i nära relationer, ekonomisk utsatthet och behov av stödåtgärder för föräldrar, barn och unga.

Äldreomsorg

I och med att socialservicen övergår till Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) och barnomsorgen övergår till bildningssektorn återstår endast äldreomsorgen av den tidigare sociala sektorn. Socialnämnden ombildas därmed till en äldreomsorgsnämnd. Inom äldreomsorgen är ny lagstiftning att vänta vid årsskiftet. Den kommande Äldrelagen för Åland innebär bland annat att stärka öppenvårdstjänster för hemmaboende, medicinska kriterier för institutionsvård, väntetider skall offentliggöras, Äldrerådet blir lagstadgat, krav ställs på utvärderingar och samverkansavtal med Ålands hälso- och sjukvård samt KST. Ansvarsfördelningen mellan de olika verksamheterna skall genom samverkansavtalen definieras, och utfallet påverkar i sin tur kostnaderna.

Rekryteringsläget är fortsatt svårt och kommuner och andra organisationer konkurrerar om personalen. Det har visat sig särskilt svårt att rekrytera personal till platser i ledande ställning. Det vore av största vikt att staden kan erbjuda konkurrenskraftiga löner för att ha möjlighet att anställa tillräckligt med behörig personal, och samtidigt är det ekonomiska läget ansträngt. Stadens äldreomsorg har fortsatta utmaningar att lösa platsbristen och behovet av korttidsplatser är särskilt akut. Fram tills att platssituationen stabiliserats kommer staden fortsättningsvis att behöva köpa platser av andra kommuner och verksamheter.

Samhället befinner sig i en pågående pandemi och för äldreomsorgens del har detta redan fått stora konsekvenser för såväl verksamhet och personal som klienter och anhöriga. Det slutliga utfallet är

dock svårt att bedöma. Fokus bör läggas på att följa myndigheternas anvisningar för att försöka hålla smittan utanför verksamheten. Kostnadsökningar är att vänta till följd av utökat behov av material, lokalservice och vikarier.

Mål för mandatperioden

1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.

AKTIVITETER

Äldreomsorgen utreder ett system för att under 2022 införa servicesedlar.

2. Staden ska ha en stabil ekonomi.

AKTIVITETER

Samverkansavtal ingås med Ålands- hälso och sjukvård och Kommunernas socialtjänst.

Förvaltningen och infrastrukturektorn fortsätter arbetet med att utreda olika möjliga alternativ för att utöka antalet korttidsplatser inom äldreomsorgen.

Under våren utreds anpassningsåtgärder i verksamheten utifrån stadens pågående reformarbete och minskade budgetramar.

3. Personalen är vår viktigaste resurs.

AKTIVITETER

I samarbete med personalavdelningen utvecklas rekryteringsprocessen för tillsvidare-, långtidsvikarier- och timanställda. Äldreomsorgens profil stärks i samarbete med personalavdelningen.

Implementering av webbaserad utbildning i RAIssoft (funktionsmätning) för närvårdare, sjukskötare och socionom YH inom äldreomsorgen.

Plan för fortbildning inom äldreomsorgen utarbetas.

Ett riktat personalstrategiskt program med åtgärder ska genomföras inom stadens äldreomsorg. Personalchefen ansvarar för projektet som utformas och genomförs i samarbete med äldreomsorgschefen och den övriga personalen inom äldreomsorgen.

Under året presenteras nämnden en rapport över personalomsättningen.

4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den åldrande befolkningen.

AKTIVITETER

Tillsätta ett multiprofessionellt team bestående av koordinator, socialarbetare och hemtjänstledare för att objektivt och individuellt bedöma rätten till stöd för närståendevård.

Utvärdering och revidering av närståendevårdens befintliga kriterier utgående från gällande lagstiftning.

Utvärdering och revidering av hemtjänstens befintliga kriterier utgående från gällande lagstiftning.

Utarbeta kriterier för äldreomsorgens effektiverade serviceboende utgående från gällande lagstiftning.

Införa offentliggörande av väntetider till kommunens äldreomsorg i enlighet med gällande lagstiftning.

Ta i bruk e-ansökningar till äldreomsorgens olika verksamheter.

Påbörja revideringen av Äldreomsorgsplan 2017–2022.

Förvaltningen deltar i kommittén med uppgift att ta fram en plan för att förverkliga ett demenscenter i Mariehamn.

Hemtjänsten övergår till att benämnas hemservice för att begreppen ska överensstämma med gällande lagstiftning.

Under året inleds ett utvecklingsarbete med utgångspunkt i förslagen i demenskommitténs rapport.

5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

AKTIVITETER

Äldreomsorgens kundundersökning genomförs under våren 2021.

Verksamheterna uppmärksammar Tall Ships Race 2021, årets stadskärna och självstyrelsens 100-årsjubileum.

6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.

7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.

AKTIVITETER

Förvaltningen utreder möjligheterna att optimera körsträckorna och öka förutsättningarna för hållbara resvanor för hemservicepersonalen.

Nyckeltal

	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Hemtjänst, antal hushåll	213		
Hemtjänst, andel invånare 75+kvinnor (mål 91%)			
Hemtjänst, andel invånare 75+män (mål 91%)			
Invånare 0–65 år, antal kvinnor	4 562		
Invånare 0–65 år, antal män	4 450		
Hemtjänst, kostnad/invånare 75+	1 862		
Rehab-team, antal klienter kvinnor	72		
Rehab-team, antal klienter män	62		
Dagverksamhet, antal klienter 31.12 kvinnor	38		
Dagverksamhet, antal klienter 31.12 män	11		
Dagverksamhet, antal besök	2 784		
Stödtjänst Matservice, antal klienter 31.12	136		
Stödtjänst Trygghetslarm, antal klienter 31.12	179		
Stödtjänst Äldis, antal klienter 31.12	5		
Färdtjänst enl. socialvårdslagen, antal klienter 31.12	54		
Närståendestöd, antal klienter 31.12, kvinnor	19		
Närståendestöd, antal klienter 31.12, män	31		
Närståendestöd, mottagare av stöd 31.12, kvinnor	41		
Närståendestöd, mottagare av stöd 31.12, män	9		
Korttidsvård, antal platser	13		10
Korttidsvård, boendedygn	3 815		

Korttidsvård, kostnad/boendedygn	148		190
Effektiverat serviceboende ESB, antal platser	88		88
Effektiverat serviceboende ESB, boendedygn	31 498		
Effektiverat serviceboende ESB, kostnad/boendedygn	160		199
Effektiverat serviceboende ESB, andel inv. 75+(mål 6%)	8,7%		
Institutionsboende, antal platser	52		52
Institutionsboende, beläggning %			
Institutionsboende, kostnad/boendedygn	163		229
Institutionsboende, andel inv. 75+, (mål 3%)	6,7%		
Äldreomsorgen, andel anställda 31.12, kvinnor	90,4%		
Äldreomsorgen, andel anställda 31.12, män	9,4%		
Äldreomsorgen, antal avvikelse rapporter	186		
Äldreomsorgen, antal fallrapporter	339		
Tidsåtgång direkt klientarbete, hemtjänsten. Genomsnitt/år	50,9%		
Tidsåtgång direkt klientarbete, REHAB. Genomsnitt/år	45,9%		
Brukar personalen bemöta dig på ett bra sätt?, %			
Brukar personalen ha tillräcklig tid hos dig, %			
Andel klienter som upplever att de har en meningsfull vardag, %			

Personal

Social service

Ca 37 årsarbeten överförs till Kommunernas socialtjänst k.f.

Äldreomsorgen

Nämndens personalbudget bygger på att 178,43 årsarbeten skall förverkligas, vilket innebär en ökning med 3 årsarbeten.

Planerade uppföljningar och utvärderingar

Äldreomsorgens kundundersökning genomförs.

Rapporteringsplan till nämnden

Resultat från äldreomsorgens kundundersökning presenteras för nämnden i samband med Tertial 1.